

HEMŞEHRİLİK BİLİNCİ VE KENT KONSEYLERİ: KARAMAN İLİNDE BİR ARAŞTIRMA*

Sefa USTA¹
Erdal BİLGİ²

ÖZET

Kentte yaşayanların kent yönetiminde söz sahibi olmasını ve katılımcı yönetimin gelişmesini hedefleyen kent konseylerinin incelenmesi çalışmada amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, kent konseyinin faaliyetlerinin ve konseyin işleyişinin kentte yaşayan vatandaşlar tarafından ne kadar ilgi çektiği ve önemsendiğinin araştırılması; kentteki sınırlılıkları birlikte aşmada ve hemşehrilik bilincinin sağlanmasında kent konseylerinin ve konsey bünyesinde oluşturulmuş meclislerin nasıl bir rol oynadığının irdelenmesi çalışmanın bir diğer amacıdır. Bu doğrultuda hazırlanan çalışmanın temel sorunsalı; Karaman örneği üzerinden hareketle kent konseyinin tanınırlığının tespit edilmesi, konseyin hemşehrilik hukuku ve bilincini yerleştirme ve geliştirme düzeyi ve Karaman ilinde yaşayan vatandaşların yerel karar alma sürecinde ne derecede katkıda bulunduğu araştırılmasıdır.

Bu sorunsal çerçevesinde hazırlanan çalışma kapsamında ilk olarak, kent konseyleri ile ilgili kavramsal çerçeveye yer verilmekte, daha sonra Türkiye’de kent konseyleri ile ilgili mevzuat ve uygulamalar irdelenmektedir. Son olarak, Karaman Kent Konseyi’nin hemşehrilik bilinci ve kent kültürünün yerleşmesi noktasındaki rolü, kent konseyinin bilinirliği ve tanınırlığı, Karaman il merkezinde yaşayan vatandaşlar üzerinde gerçekleştirilen alan araştırması sonucunda elde edilen bilgiler çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu kapsamda hazırlanan çalışmada, teorik kısmın yazımı aşamasında betimsel araştırma yönteminden, uygulama kısmında ise nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniğinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Hemşehrilik Bilinci, Yerel Katılım, Yerel Katılım Kültürü, Kent Konseyleri, Karaman Kent Konseyi*

*Bu makale, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenen, "19-M-16" nolu "Hemşehrilik Bilincinin ve Yerel Katılım Kültürünün Gelişmesinde Kent Konseylerinin Rolü: Karaman Örneği" başlıklı projeden türetilmiştir.

¹ Yrd. Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İ.İ.B.F., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, sefausta@kmu.edu.tr

² Arş.Gör., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İ.İ.B.F., Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, erdalbilgic@kmu.edu.tr

CITIZENRY AWARENESS AND CITY COUNCILS: A RESEARCH IN KARAMAN PROVINCE

ABSTRACT

This study aims to examine city councils which enable people to have a voice in city administration and participatory administration. Another aim of this study is to research attention of citizens living in the city about activities of city councils and its functions, to examine role of city councils and its committees to ensure awareness of citizenry and solve problems of the city. Main problematic of this study is to research awareness of city councils with Karaman example, level of implementation citizenry law and awareness and contribution to local participation of citizens in Karaman.

Within the framework of this problematic, firstly, conceptual framework and laws and regulations of city councils are considered. Then, main problematic of this study is explicated with the results of field research that uses questionnaire as a quantitative research method to citizens. Descriptive method is used while writing theoretical framework. Secondary sources related with this study and primary sources including laws and regulations of city councils are used.

Keywords: *Citizenry Awareness, Local Participation, Local Participation Culture, City Councils, Karaman City Council.*

GİRİŞ

Kente yaşayanların kent ile ilgili konularda söz sahibi olabilecekleri ortak karar alma mekanizması olarak işlev gören kent konseyleri; toplumun farklı kesimlerinin bir arada temsil edildiği ortak bir platform olarak, hemşehricilik ve kentlilik bilincinin, kent kültürünün yerleşmesinde etkili rol oynayan kuruluşlardır.

Kentine sahip çıkma, aktif katılım ve uzlaşma gibi ilkeler ekseninde, kentleri sürdürülebilir geleceğe taşıyan ortaklık modeli (Emrealp, 2005: 65-66) olarak tanımlanan kent konseyleri Türkiye’de 2005 yılında kabul edilen 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76. maddesine istinaden oluşturulmuştur. Bu kanuna dayanarak 2006 yılında yürürlüğe giren Kent Konseyi Yönetmeliği’nde kent konseyleri ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetim mekanizmaları olarak tanımlanmıştır.

Belediye Kanunu’nun 13.maddesinde ise hemşehri hukuku düzenlenmiştir. Buna göre herkes yaşadığı beldenin hemşehrisidir. Hemşehrilerin belediye hizmet ve kararlarına katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgi alma ve insan onurunu zedelemeyecek şekilde belediye yardımlarından yararlanma hakları vardır. Kent Konseyleri Yönetmeliğinde,

konseylere hemşehrilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesi görevi verilerek hemşehrilerin kendilerini ikamet ettiği beldeye ait hissetmeleri amaçlanmıştır. Belediye Kanunu, hemşehri hukuku oluşturarak hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi görevini kent konseylerine vermiştir.

Çalışmada öncelikle, kent konseyleri ile hemşehrilik bilinci ve yerel katılım kültürü ilişkisini içeren daha önce yapılmış çalışmalar hakkında kısaca bilgi verilmektedir. Daha sonrasında, Karaman il merkezinde yaşayan vatandaşların kent konseyleri, yerel katılım ve hemşehrilik bilincine yönelik algılarını tespit etmek amacıyla uygulanan anket çalışmasında elde edilen veriler analiz edilerek değerlendirmeler ortaya konulmaktadır.

Toplumun farklı kesimlerinin bir arada temsil edilebildiği, kent sorunlarına çözüm bulabilme adına söz sahibi olabildikleri bir oluşum olarak hayata geçirilen kent konseylerinin farklılıkların temsil edilebildiği bir ortak platform olarak değerlendirilmesi mümkündür. Kentte yaşayanların hemşehrilik bilincinin geliştirilmesinde kent konseylerinin önemli bir işlev göreceği düşüncesinden hareketle, Karaman ilinde ikamet eden vatandaşların hemşehri olmanın bir gereği olarak kentsel sorunlara ve sorunların çözümüne yönelik ilgi ve farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi, Karaman kent konseyi ve konseyin faaliyetleri hakkında bilgi düzeylerinin ölçülmesi, gerçekleştirilen çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, vatandaşların yönetsel ve siyasal karar alma sürecine ne derecede dahil oldukları tespit edilerek, kent konseyine, konseyin meclis ve çalışma gruplarına ve faaliyetlerine ilginin ortaya konulabilmesi adına alan araştırmasının gerçekleştirilmesi çalışmanın önemini artırmaktadır.

Ayrıca, belediye meclis toplantılarına, il genel meclisi toplantılarına ve kenti ve kent sorunlarını ilgilendiren konferans, seminer, kongre, çalıştay gibi etkinlikler hakkında vatandaşların haberdarlık düzeylerinin belirlenmesi ve bu şekilde yerel düzeyde katılım kültürünün hangi düzeyde olduğunun tespit edilmesi ve kent konseylerinin katılım kültürünün artırılmasında, hemşehrilik bilincinin yükseltilmesinde nasıl bir rol oynadığı anket ile belirlenmeye çalışılması, çalışmanın önemini ortaya koyan bir diğer husustur.

Hazırlanan çalışmanın önemini ortaya koyan temel argümanlar ekseninde çalışmada ulaşılmak istenen amaçlar/hedefler şu şekilde sıralanabilir:

- Karaman ilinde yaşayan vatandaşların, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda vurgulanan hemşehri hukuku çerçevesinde hak ve yükümlülüklerine yönelik bilinç düzeylerinin belirlenmesi;
- Kentte yaşayan vatandaşların, kent sorunlarına yönelik farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi;
- Karaman Kent Konseyi'nin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi

düzeylerinin belirlenmesi;

- Katılım kültürünün ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi için neler yapılması gerektiğinin ortaya konulması;
- Sorunlara yönelik olarak, görüş ve öneriler ortaya konularak değerlendirmelerde bulunulmasıdır.

Karaman il merkezli gerçekleştirilen alan araştırmasının, Türkiye genelinde yapılacak diğer alan araştırmalarına ışık tutabilmesi çalışmanın hedef ve iddialarından birisidir. Tüm bu yönleriyle çalışmanın, hem literatüre ve bu konudaki tartışmalara hem de uygulama düzeyinde kamu kurum ve kuruluşlarına ve kentin sorunlarının çözümüne bir katkı sağlayabilmesi adına önemli bir işlevi yerine getireceği düşünülmektedir.

1. LİTERATÜR TARAMASI VE ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Türkiye’de 2005 yılında kabul edilen 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76.maddesine istinaden 2006 yılında yürürlüğe giren Kent Konseyi yönetmeliği ile birlikte kent konseyleri oluşturulmuş ve 2009 yılında yönetmelikte gerçekleştirilen değişiklikle birlikte kent konseyleri ile ilgili önemli düzenlemelere yer verilmiştir. Yönetmelikte (md.4) vurgulandığı üzere kent konseyleri "merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun ortaklık anlayışıyla, hemşehrilik hukuku çerçevesinde bulunduğu, ortak aklın ve uzlaşmanın esas olduğu demokratik yapılar ile yönetim mekanizmaları" olarak tanımlanmıştır.

Yerel katılım kültürünün ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesine yönelik kent konseylerine önemli görevler yüklenmiştir. Kent konseyi yönetmeliğinde (md.6) düzenlendiği üzere yerel düzeyde demokratik katılımın yaygınlaştırılmasını, hemşerilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesini, çok ortaklı ve çok aktörlü yönetim anlayışının benimsenmesini sağlamak; yerellik ilkesi çerçevesinde katılımçılığı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirmek; çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak kent konseyinin işlevlerinden bazılarıdır.

Türkiye’de 2011 yılından bu yana düzenlenen Kent Konseyleri Sempozyumlarında ve sempozyum bildiri kitaplarında kent konseyleri ile birçok çalışmaya yer verilmiştir (Bursa Kent Konseyi, 2011; Bursa Kent Konseyi, 2015; Bursa Kent Konseyi, 2016). Kent konseyleri ile ilgili yoğun çalışmalara rağmen, hemşehrilik bilinci ve yerel katılım kültürüne yönelik kent konseyleri ile ilgili çalışmaların sınırlı olması hususu altı çizilmesi gereken önemli bir konudur.

Kocaoğlu (2011) tarafından Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanmış olan "Yerel Yönetimlerde Katılım Kültürü: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği" başlıklı doktora tezi ve tezden türetilen Kocaoğlu'nun (2015) kaleme aldığı "Yerel Yönetimlerde Katılım ve Kültür-Katılımcı Yerel Yönetim Anlayışının Kültürel Temelleri" başlık eser doğrudan yerel katılım kültürü üzerine gerçekleştirilen çalışmalardır. Katılım kültürü ana eksen etrafında hem yönetsel katılmanın hem de yönetsel kültürün kuramsal altyapısının uygulamadaki durumuna yönelik, hem ayrı ayrı hem de karşılaştırmalı analizler gerçekleştirilerek, çalışmalar ortaya konulmuştur.

Yerelde katılım kültürü ile ilgili gerçekleştirilen bir başka çalışma ise Usta ve Bilgiç (2015) tarafından II.Ulusal Kent Konseyleri Sempozyumu'nda sunulan ve bildiri kitabında basılan "Katılım Kültürünün Gelişiminde Kent Konseylerinin Rolü: Karaman Kent Konseyi Örneği" başlıklı bildiri çalışmasıdır. Çalışma, kent konseyleri ve katılım kültürü arasındaki ilişkiyi Karaman Kent Konseyi özelinden incelemeyi amaçlamıştır. Sempozyumda sunulan bildiri gözden geçirilerek, genişletilmiş, güncellenmiş ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi'nde yayınlanmıştır (Usta ve Bilgiç, 2016a).

Kurt (2002) tarafından, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan "Türkiye'de Yönetim Kültürü ve Mahalli İdarelerin Gelişimine Etkisi" başlıklı doktora çalışması ise yönetim kültürü ve yerel yönetimler arasındaki ilişkiyi incelemiştir.

Yönetim kültürü ile ilgili bir diğer bir çalışma ise Özmen (2012) tarafından Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanmış olan "Yeni kamu yönetimi anlayışının Türkiye'de yönetim kültürüne etkisini ölçmeye yönelik bir alan araştırması" başlıklı çalışmasıdır. Özmen, bu çalışmasında katılımcı, esnek, hesap verebilir bir yönetim anlayışını tartışmıştır. Bununla birlikte, yeni kamu yönetimi anlayışının, Türkiye'de yönetim kültürüne etkisine belirlemeye yönelik bir alan araştırması gerçekleştirmiştir.

Özmen (2013) tarafından hazırlanan, yukarıda belirtilen doktora tezinden özetlenen ve yönetim kültürü kavramı, kültürün davranış örüntüsü oluşturma gücü ve kamu yönetimi kültürü içerisinde bürokratik kültür ve yeni yönetim kültürünün özelliklerini irdeleyen "Kamuda Yönetim Kültürü" başlıklı makale çalışması yer almaktadır.

Terzi (2012), "Türkiye'de Hemşehri Derneklerinin Kentlileşme ve Hemşehrilik Bilinci Üzerindeki Etkisi: İstanbul/Sultangazi'deki Karşlı Hemşehri Dernekleri Örneği" başlıklı yüksek lisans çalışmasında, hemşehri derneklerinin kentlileşme ve hemşehrilik bilincine yönelik etkilerini Karşlı Hemşehri Dernekleri üzerinden incelemiştir. Terzi ve Koçak (2014), Hemşehri Dernekleri, Hemşehrilik Bilinci ve Kentlileşme İlişkisi Üzerine Bir Araştırma:

İstanbul/Sultangazi'deki Karşılı Hemşehri Dernekleri Örneği" başlıklı makalelerinde, hemşehri dernekleri, hemşehrilik bilinci ve kentlileşme ilişkisini teorik ve uygulamalı olarak tartışma gerçekleştirmişlerdir.

Kurtoğlu (2005), "Mekansal Bir Olgu Olarak Hemşehrilik ve Bir Hemşehrilik Mekanı Olarak Dernekler" başlıklı çalışmasında, sosyolojik ve mekansal bir olgu olarak hemşehri ve hemşehrilik olgularını teorik bir çerçevede inceleyerek, hemşehrilik mekanı olarak dernekleri irdelemiştir.

Usta ve Bilgiç (2016b) tarafından Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu'nda sunulan ve bildiri kitabında basılan "Hemşehrilik Bilincinin Geliştirilmesinde Kent Konseylerinin Rolü: Karaman İlinde Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma" başlıklı bildiri çalışması, gerçekleştirilen çalışmanın bir öncülü olarak daha sınırlı bir örneklem büyüklüğü üzerinde nicel araştırma yapılarak Karaman ilinde yaşayan öğrencilerin kent konseylerine ve hemşehrilik bilincine yönelik bakışlarını ortaya koymayı amaçlamıştır.

Ayrıca 26-27 Mayıs 2016 tarihlerinde Bursa'da, Bursa Kent Konseyi tarafından Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu düzenlenmiş ve sempozyumda sunulan bildiriler, Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu Bildiri Kitabında (2016) basılmıştır.

2.ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ VE YÖNTEMİ

Bu kısımda Karaman'da il merkezinde yaşayan vatandaşların hemşehrilik bilinci ve yerel katılım kültürü konusundaki algılarını belirlemeye yönelik alan araştırmasının (anket); amacı, yöntemi, evren ve örnekleme, kısıtları ve varsayımları ele alınmaktadır.

2.1. Araştırmanın Amacı

Vatandaşların yönetsel ve siyasal karar alma sürecine dâhil olmasında, katılım kültürünün gelişiminde, hemşehrilik bilincinin sağlanmasında kent konseylerinin önemli bir rol oynadığı tezinden yola çıkılarak hazırlanacak çalışmada, yerel katılım kültürü ve hemşehrilik bilinci konularının ele alınması, Karaman Kent Konseyi örneği üzerinden hareketle kent konseylerinin, yerel katılım kültürü ve hemşehrilik bilinci arasındaki ilişkinin irdelenmesi amaçlanmaktadır.

Kuruluş amaçları doğrultusunda, kentte yaşayanların kent yönetiminde söz sahibi olmasını ve katılımcı yönetimin gelişmesini hedefleyen kent konseylerinin çalışma kapsamında incelenmesi çalışmada amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, kent konseyinin faaliyetlerinin ve konseyin işleyişinin kentte yaşayan vatandaşlar tarafından ne kadar ilgi çektiği ve önemsendiğinin araştırılması; kentteki sınırlılıkları birlikte aşmada ve

hemşehrilik bilincinin sağlanmasında kent konseylerinin ve konsey bünyesinde oluşturulmuş meclislerin nasıl bir rol oynadığının irdelenmesi çalışmanın bir diğer amacıdır.

2.2. Araştırmanın Varsayımları

Karaman'da yaşayan vatandaşların hemşehrilik bilinci ve yerel katılım kültürü konusundaki algılarını belirlemeye yönelik araştırma yedi ana varsayım etrafında şekillendirilmiştir. Araştırma için tespit edilmiş olan varsayımlar şu şekilde sıralanabilir:

- Vatandaşların hemşehri hukukunun gereği olan hak ve yükümlülükler konusunda, bilgi/farkındalık düzeyleri düşüktür.
- Vatandaşların, kent konseyleri ve işlevselliği konusunda bilgi/farkındalık düzeyleri düşüktür.
- Vatandaşların öğrenim düzeyi yükseldikçe hemşehrilik bilinci artmaktadır.
- Vatandaşların öğrenim düzeyi yükseldikçe Karaman Kent Konseyi'ne yönelik farkındalık düzeyleri artmaktadır.
- Sivil toplum kuruluşlarına üyelik ile Karaman Kent Konseyi'ne yönelik ilgi/farkındalık düzeyi arasında doğrusal bir ilişki vardır.
- Karaman Kent Konseyi'nin etkinlik ve faaliyetlerinin, vatandaşların hemşehrilik bilincinin geliştirilmesinde etkisi vardır.
- Karaman Kent Konseyi'nin etkin ve işlevsel olması, yerel katılım kültürünü şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır.

2.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Alan araştırması kapsamında yüz yüze anket tekniğinin kullanılması sağlanarak veriler toplanmaya çalışılmıştır. Araştırma Karaman ilinde yaşayan vatandaşlar üzerinde gerçekleştirilmiştir. Burada örneklem büyüklüğü 550 olarak belirlenmiştir. Araştırmada anakütle/evren olarak Karaman il merkezinde -yaklaşık 152.000 kişi- yaşayan vatandaşlar esas alınmıştır. Karaman il merkezinde yaşayan vatandaş sayısı dikkate alındığında ve istatistiki olarak ölçüldüğünde % 5 hata payı ve % 95 güvenilirlikte örneklem için 383 sayısı öngörülmüş, hata payını azaltmak ve homojenliği sağlamak için örneklem sayısı 550'ye çıkarılmıştır.

Evren içerisinde bir örneklem seçilmesinde “ankete cevap veren herkesin örneğe dahil edilebilmesi”, “denek bulma işleminin arzu edilen örnek büyüklüğüne ulaşıncaya kadar devam etmesi” ve “kolay yoldan yüksek bir örnek kütle oluşturulabilmesi” gibi avantajlarından dolayı, araştırmada “kolayda örneklem” (Altunışık ve diğ., 2005:132) yöntemi seçilmiştir.

2.4. Araştırmanın Kısıtları/Sınırlılıkları

Araştırma Karaman ilinde yaşayan vatandaşlara yönelik olarak, Ekim-Kasım 2016 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Karaman il merkezinde, ikamet eden vatandaşlara yönelik uygulanması sebebiyle, araştırma, kullanılan örneklem ile sınırlıdır. Elde edilen sonuçların ülke bütününe genellenmesi amaçlanmamaktadır. Araştırma belli bir zaman aralığında yapıldığından (Ekim-Kasım 2016) ve zamanla algıların değişebileceği düşünüldüğünden, sonuçlar çalışmanın yapıldığı zamanla sınırlıdır. Son olarak, araştırmaya katılan deneklerin verdiği cevapların samimi ve doğru olduğu varsayımı araştırmanın son sınırlılığdır.

2.5. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada “anket” yönteminden yararlanılmıştır. Anket formundaki önerme ve soruların hazırlanmasında, Belediyelere ve Kent Konseylerine ilişkin mevzuattan yararlanılmış ve anket ölçeği “Hemşehrilik Bilincinin Geliştirilmesinde Kent Konseylerinin Rolü: Karaman İlinde Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma” (Usta ve Bilgiç: 2016b) çalışmasında kullanılan anket formunun gözden geçirilmesi ve yeniden düzenlenmesiyle oluşturulmuştur. Daha sonra belli sayıda deneye yönelik olarak “ön test” uygulamasına gidilmiştir, ön uygulama sonuçlarına göre revizyona gidilerek içerik ve şekil şartları açısından gerekli görülen düzeltmeler yapılmış anket formuna son hali verilmiştir.

Tablo 1:Uygulanan Anket Güvenilirlik İstatistik Ölçümü

Cronbach's Alpha (α)	Önerme Sayısı
0,868	25

Uygulama sonucunda istatistik programı aracılığıyla Cronbach's Alpha³ güvenilirlik testi ile anketin geçerliliği ve güvenilirliği analiz edilmiştir. Tablo 1'de görüleceği üzere, test sonucunda geçerlilik alfa oranı 0.868 olarak bulunmuştur. Bu durum, anket ölçeğinin yüksek derecede güvenilir bir ölçek olduğu sonucunu göstermektedir.

Araştırma kapsamındaki anket formu üç kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda ankete katılanların demografik bilgilerine ilişkin 8 soru sorulmuştur. İkinci kısımda, deneklerin Hemşehri Hukuku, Kent Konseyleri ve Karaman Kent Konseyi hakkında farkındalıklarını ölçmeyi amaçlayan çoktan seçmeli 3

³ Alan araştırmasında kullanılacak olan ve kullanılan ölçeğin güvenilirliğinin test edilmesinde genellikle Cronbach's Alfa testinden yararlanılmaktadır. Ölçek güvenilirlik katsayısının bulunabileceği aralıklar ve buna bağlı olarak da ölçeğin güvenilirlik durumu ölçümünde aşağıdaki değerler kullanılmaktadır (Özdamar, 1999: 520-522):

$0,00 \leq \alpha < 0,40$	ölçek güvenilir değildir,
$0,40 \leq \alpha < 0,60$	ölçek düşük güvenilirliktedir,
$0,60 \leq \alpha < 0,80$	ölçek oldukça güvenilirdir,
$0,80 \leq \alpha < 1,00$	ölçek yüksek derecede güvenilirdir.

soru sorulmuştur. Üçüncü kısımda ise, ankete katılanların hemşehrilik bilinci ve kent konseylerinin işleyişine yönelik algı düzeylerini ölçmek amacıyla 25 adet önerme sunulmuştur. Ankette yer alan önermelerin yer aldığı son kısımda, sıralamalı türden “5’li Likert” ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde, istatistik programından yararlanılmıştır. Anket sonucunda bu program aracılığıyla veriler analiz edilerek değerlendirilmiştir. Hem demografik bilgilerin hem de çoktan seçmeli soruların analizinde “frekans analizi”, “karşılaştırmalı (crosstabs) analiz”, “bağımsız örneklem t testi” ve “ki kare testi” tekniklerinden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler analiz edilerek ve anlamlı farklılık tespitleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sonrasında, frekans, yüzde ve ortalama sonuçları, tablolar haline getirilerek yorumlanmıştır.

Bununla birlikte, ankete katılanların yerel katılım kültürü, hemşehrilik bilinci ve kent konseyleri ile ilgili algılarını ölçmeye yönelik önerme içeren soruların analizinde “betimleyici/tanımlayıcı (descriptive) analiz” yönteminden yararlanılmıştır. Elde edilen sonuçlar tablolar halinde sunularak değerlendirilmiştir.

3. ARAŞTIRMANIN BULGU VE SONUÇLARI

Karaman il merkezinde yaşayan vatandaşların algılarının ölçüldüğü alan araştırmasının sonuçlarının ele alındığı çalışmanın bu kısmı, alan araştırmasına katılan vatandaşların sosyo-demografik özelliklerine; hemşehri hukuku ve kent konseylerine bakış ve algılarına; yerel katılım kültürü ve hemşehrilik bilinci konusundaki ifade/önermelere verdiği cevapları içeren sonuçlara, yorum ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

3.1. Demografik Bulgular

Ankete katılan vatandaşların demografik (yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir durumu, eğitim durumu, nüfus kaydı, ikamet süresi, sivil toplum kuruluşlarına üyelik vb) özelliklerine ait bilgiler aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 2: Araştırmaya Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Sayı	Yüzde (%)
Erkek	334	60,7
Kadın	216	39,3
Toplam	550	100,0

Tablo 2’de görüleceği üzere, ankete katılanlar cinsiyetleri bakımından incelendiğinde, katılımcıların %60,7’sinin erkek, % 39,3’ünün ise kadınlardan oluştuğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3: Araştırmaya Katılanların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Sayı	Yüzde (%)
İlköğretim	30	5,5
Lise	78	14,2
Ön Lisans	92	16,7
Lisans	266	48,4
Yüksek Lisans	64	11,6
Doktora	20	3,6
Toplam	550	100,0

Tablo 3'e göre, ankete katılanlar eğitim durumları bakımından karşılaştırıldığında, katılımcıların % 5,5'sinin ilköğretim; % 14,2'si lise; %16,7'sinin önlisans; % 48,4'ü lisans; %11,6'sının yüksek lisans ve % 3,6'sının doktora eğitimi aldığı/mezunu olduğu sonucu ortaya konulmuştur.

Tablo 4: Araştırmaya Katılanların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaş Aralığı	Sayı	Yüzde (%)	Yaş Aralığı	Sayı	Yüzde (%)
18-28	232	42,2	51-61	32	5,8
29-39	212	38,5	62 ve üstü	6	1,1
40-50	68	12,4	Toplam	550	100,0

Tablo 4'de görüleceği üzere, ankete katılanların yaş dağılımları incelendiğinde, katılımcıların % 42,2'si 18-28; % 38,5'i 29-39; % 12,4'ü 40-50; % 5,8'i 51-61 yaş aralığında olduğu ortaya çıkmıştır. Katılımcıların % 1,1'inin (6 kişi) ise 62 yaş ve üstü olduğu dikkati çekmektedir.

Tablo 5: Araştırmaya Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

Medeni Durum	Sayı	Yüzde (%)
Evli	292	53,1
Bekar	258	46,9
Toplam	550	100,0

Ankete katılanlar medeni durumları bakımından karşılaştırıldığında, Tablo 5'te görüleceği üzere katılımcıların % 53,1'inin evli; % 46,9'unun ise bekarlardan oluştuğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Tablo 6: Araştırmaya Katılanların Aylık Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

Aylık Gelir Durumu	Sayı	Yüzde (%)
0-1000 TL	166	30,2
1001-2000 TL	84	15,3
2001-3000 TL	139	25,3
3001-4000 TL	68	12,4
4001-5000 TL	69	12,5
5001 TL ve üstü	24	4,4
Toplam	550	100,0

Tablo 6'ya göre, araştırmaya katılanların aylık gelir durumlarına göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların % 30,2'sinin 0-1000 TL arası gelire sahip olduğu; % 15,3'ünün ise 1001-2000 TL arası gelir sahibi olduğu dikkati çekmektedir. Katılımcıların 2001-3000 TL arası gelire sahip olanların oranı % 25,3; 3001-4000 TL arası gelire sahip olanların oranı % 12,4'tür. Ankete katılan vatandaşların % 12,5'i aylık gelirinin 4001-5000 TL arası olduğunu % 4,4'ü ise 5001 ve üstü gelire sahip olduğunu beyan etmiştir.

Tablo 7: Araştırmaya Katılanların Nüfus Kaydına Göre Dağılımı

Karaman İline Nüfus Kaydı	Sayı	Yüzde (%)
Evet	311	56,5
Hayır	239	43,5
Toplam	550	100,0

Tablo 7'de görüleceği üzere ankete katılan vatandaşların, 239'unun (% 43,5) başka illerin nüfusuna kayıtlı olduğu ve katılımcıların 311'inin ise (% 56,5) Karaman ili nüfusuna kayıtlı olduğu sonucu dikkati çekmektedir.

Tablo 8: Araştırmaya Katılanların İkamet Sürelerine Göre Dağılımı

İkamet Süresi	Sayı	Yüzde (%)
1-5 Yıl	258	46,9
6-10 Yıl	61	11,1
11-15 Yıl	29	5,3
16 Yıl ve Üstü	202	36,7
Toplam	550	100,0

Tablo 8 dikkate alındığında, ankete katılan vatandaşların Karaman ilinde ikamet sürelerine göre dağılımı incelendiğinde, katılımcıların % 46,9'unun 1-5 yıl aralığında (258 kişi); % 11,1'inin 6-10 yıl aralığında (61

kişi); % 5,3'ünün ise 11-15 yıl aralığında (29 kişi) Karaman ilinde ikamet ettikleri sonucu ortaya çıkmıştır. 16 yıl ve üstünde (202 kişi) Karaman'da ikamet eden katılımcıların oranı ise % 36,7'dir.

Tablo 9: Araştırmaya Katılanların Sivil Toplum Kuruluşlarına Üyeliklerine Göre Dağılımı

STK Üyelik	Sayı	Yüzde (%)
Evet	114	20,7
Hayır	436	79,3
Toplam	550	100,0

Tablo 9'da görüleceği üzere, ankete katılan vatandaşların, 114'ü (% 20,7) bir sivil toplum kuruluşuna üye olduğunu; 436'sı ise (% 79,3) herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üyeliğinin olmadığını belirtmiştir.

3.2. Hemşehrilik Hukuku ve Kent Konseyleri Konusunda Bilgi Düzeyleri

Çalışmanın bu kısmında öncelikle, ankete katılan Karaman il merkezinde yaşayan vatandaşların hemşehri hukuku ve kent konseyleri ile ilgili genel bilgi/ilgi düzeylerine yer verilmektedir. Daha sonrasında, Karaman Kent Konseyi'nin bilinirliği ile ilgili tablo ortaya konulmaktadır.

Tablo 10: Araştırmaya Katılanların Hemşehri Hukuku Konusundaki Bilgi Düzeyleri

Hemşehri Hukuku	Sayı	Yüzde (%)
Bilgi sahibi değilim	406	73,8
Bilgi sahibiyim	144	26,2
Toplam	550	100,0

Tablo 10'da görüleceği üzere, araştırmaya katılanlara, "5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 13.maddesinde "Herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisidir" şeklinde düzenlenen hemşehri hukukunun gereği olan hak ve yükümlülükleriniz hakkında bilginiz var mı?" şeklinde bir soru sorulmuştur. Katılımcıların, % 73,8'i bu konuda bilgi sahibi olmadığını; % 26,2'si ise hemşehri hukuku konusunda bilgi sahibi olduğunu beyan etmiştir. Buradan hareketle, araştırmaya katılan vatandaşların hemşehrilik hukukunun gerekleri hakkında yetersiz bilgi sahibi olduğu söylenilebilir.

Tablo 11:Katılımcıların Hemşehri Hukuku Konusundaki Bilgi Düzeyleri ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Hemşehri Hukuku Konusunda Sahibiyim		Hemşehri Hukuku Konusunda Bilgi Sahibi Değilim		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Erkek	73	21,9	261	78,1	334	100,0
Kadın	71	32,9	145	67,1	216	100,0
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,004						
T Testi p Değeri: 0,000						

Tablo 11'de görüleceği üzere, kadınların % 32,9'u hemşehri hukuku konusunda bilgi sahibi olduğunu belirtirken, erkeklerde bu oran % 21,9'a düşmektedir. Buradan hareketle, kadınların erkeklere nazaran hemşehrilik hukuku konusuna ilgi düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenilebilir. Bu soruya verilen cevaplarla, cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu yapılan, Ki-Kare Testi ve Bağımsız T Testi ile ortaya konulmuştur.

Tablo 12:Katılımcıların Hemşehri Hukuku Konusundaki Bilgi Düzeyleri ve STK Üyeliklerine Göre Dağılımı

STK Üyeligi	Hemşehri Hukuku Konusunda Sahibiyim		Hemşehri Hukuku Konusunda Bilgi Sahibi Değilim		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Evet	47	41,2	67	58,8	114	100,0
Hayır	97	22,2	339	77,8	436	100,0
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,000						
T Testi p Değeri: 0,000						

Tablo 12 dikkate alındığında, hemşehri hukuku konusunda bilgi sahibi olma konusu ile ve STK üyeliği arasında anlamlı bir fark olduğu Bağımsız T Testi ve Ki-kare testi ile de ortaya konulmuştur. Ankete katılan vatandaşlardan herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olanlarda "hemşehri hukuku konusunda bilgi sahibi olma" oranı % 41,2 olarak ortaya çıkarken, herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olmayanlarda bu oran % 22,2'ye düşmektedir. Katılımcı demokrasi anlayışının önemli araçlarından birisi olan sivil toplum kuruluşlarına üye olan vatandaşların yerel düzeyde katılımı da içeren hemşehrilik hukuku konusunda farkındalıklarının, STK üyesi olmayanlara göre daha yüksek olduğu söylenilebilir.

Tablo 13: Araştırmaya Katılanların "Karaman İlinin Hemşehrisiyim" Önermesine Katılım Düzeyleri

	Sayı	Yüzde (%)
Kesinlikle katılmıyorum	41	7,5
Katılmıyorum	54	9,8
Kararsızım	96	17,5
Katılıyorum	208	37,8
Kesinlikle katılıyorum	151	27,5
Toplam	550	100,0

Tablo 13'ün değerlendirilmesinde, "kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum", "kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum" birlikte değerlendirilmiştir. Tablo'ya göre, araştırmaya katılanlara, "Hemşehrilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşehrisiyim" şeklinde bir önerme verilmiş ve katılım düzeyleri istenmiştir. Katılımcıların, % 17,3'ü bu önermeye katılmadığını; % 65,3'ü ise bu önermeye katıldığını belirtmiştir. Bu konuda kararsız olduğunu belirtenlerin oranı ise % 17,5'tir.

Tablo 14: Katılımcıların İkamet Süreleri ile "Karaman İlinin Hemşehrisiyim" Önermesine Katılım Düzeylerinin Karşılaştırılması

İkamet Süresi	Hemşehrilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşehrisiyim.							
	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1-5 yıl arası	60	23,3	45	17,4	153	59,3	258	100,0
6-10 yıl arası	13	21,3	19	31,1	29	47,6	61	100,0
11-15 yıl arası	4	13,7	5	17,2	20	68,9	29	100,0
15 yıl üstü	18	8,9	27	13,4	157	77,7	202	100,0

Tablo 14'ün değerlendirilmesinde, "kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum", "kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum" birlikte değerlendirilmiştir. Tablo'da da görüleceği üzere, ikamet süreleri değişkeni ile "hemşehrilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşehrisiyim" önermesi arasında anlamlı bir farklılık oluşmuştur. Karaman ilinde 15 yıldan fazla süredir ikamet edenlerin % 77,7'si hemşehrilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşehrisiyim önermesine katılmaktadır. Buradan hareketle Karaman ilinde uzun süredir yaşayan vatandaşların bu konuda duyarlılıklarının daha yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 15: Katılımcıların Nüfus Kaydı ile "Karaman İlinin Hemşerlisiyim" Önermesine Katılım Düzeylerinin Karşılaştırılması

Nüfus Kaydı	Hemşerlilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşerlisiyim.							
	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Evet	38	12,2	50	16,1	223	71,7	311	100,0
Hayır	57	23,9	46	19,2	136	56,9	239	100,0
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,000								
T Testi p Değeri: 0,001								

Tablo 15'in değerlendirilmesinde, "kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum", "kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum" birlikte değerlendirilmiştir. Nüfus kaydı değişkeni ile "hemşerlilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşerlisiyim" önermesi arasında anlamlı bir farklılık olduğu, Bağımsız T Testi ve Ki-kare testi ile de ortaya konulmuştur. Karaman ili nüfusuna kayıtlı vatandaşların yaklaşık % 71,7'si hemşerlilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşerlisiyim önermesine katılıyorum cevabını vermiştir. Karaman ili nüfusuna kayıtlı olmayanlarda bu oran yaklaşık % 56,9'a düşmektedir. Burada dikkati çeken bir husus, nüfus kaydı Karaman olan vatandaşların % 28,3'ünün "Karaman'ın hemşerlisiyim" önermesine katılmamaları veya bu konuda kararsız kalmalarıdır.

Tablo 16: Araştırmaya Katılanların Kent Konseyleri Hakkında Bilgi Düzeyleri

Kent Konseyi	Sayı	Yüzde (%)
Hayır hiç bir bilgim yok	297	54,0
Kent Konseyleri varlığından haberdarım.	199	36,2
Kent Konseylerinden haberdarım ve onların görev, işlev ve faaliyetleri hakkında da bilgi sahibiyim.	54	9,8
Toplam	550	100,0

Katılımcılara, "5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76.maddesine dayanılarak 2006 yılında çıkarılan Kent Konseyi Yönetmeliği ile oluşturulan Türkiye'de Kent Konseyleri ile Kent Konseylerinin işlev ve faaliyetleri hakkında" bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Tablo 16'da görüleceği üzere, katılımcıların, % 54'ü kent konseyi hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığını; % 36,2'si ise kent konseylerinin varlığından haberdar olduğunu fakat bu oluşumların işlev ve faaliyetleri hakkında bilgisi olmadığını belirtmiştir. Katılanların, sadece % 9,8'i kurumun işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir. Anketin yapıldığı tarih itibarıyla, kent konseylerinin oluşturulmasından bu yana yaklaşık 10 yıl geçmesine rağmen kent konseylerinin ve işlev ve faaliyetlerinin bilinmemesi, Türkiye'de yerel

katılım kültürü ve hemşehricilik bilincinin tam anlamıyla yerleşik hale gelmediğinin göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Tablo 17: Katılımcıların Eğitim Durumları ile "Kent Konseylerine" Yönelik Algılarının Karşılaştırılması

Eğitim Durumu	Kent Konseyleri ve Konseyin İşlev ve Faaliyetleri							
	Hayır hiç bir bilgin yok		Kent Konseyleri varlığından haberdarım.		Kent Konseylerinden haberdarım ve onların görev, işlev ve faaliyetleri hakkında da bilgi sahibiyim.		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
İlköğretim	24	80	5	16,7	1	3,3	30	100
Lise	47	60,3	24	30,8	7	9,0	78	100
Önlisans	59	64,1	30	32,6	3	3,3	92	100
Lisans	137	51,5	98	36,8	31	11,7	266	100
Y. Lisans	26	40,6	32	50,0	6	9,4	64	100
Doktora	4	20,0	10	50,0	6	30,0	20	100
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,000								

Tablo 17 dikkate alındığında, katılımcıların eğitim durumları ile kent konseylerinin bilinirliği arasında anlamlı bir fark olduğu Ki-kare testi ile ortaya konulmuştur. Ankete katılan vatandaşlar içerisinde, kent konseylerinin varlığından haberdar olduğunu ve aynı zamanda işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtenler içerisinde doktora eğitimi mezunlarının oranı % 30; lisans eğitimi mezunlarının oranı ise % 11,7'dir. Lise mezunlarında bu oran % 9 ve ilköğretim mezunlarında bu oran % 3,3'e düşmektedir. Eğitim seviyesi azaldıkça ilgi düzeyinin de azaldığı dikkati çekmektedir.

Tablo 18: Katılımcıların STK Üyelikleri ile "Kent Konseylerine" Yönelik Algılarının Karşılaştırılması

STK Üyeliği	Kent Konseyleri ve Konseyin İşlev ve Faaliyetleri							
	Hayır hiç bir bilgin yok		Kent Konseyleri varlığından haberdarım.		Kent Konseylerinden haberdarım ve onların görev, işlev ve faaliyetleri hakkında da bilgi sahibiyim.		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Evet	33	28,9	57	50,0	24	21,1	114	100
Hayır	264	60,6	142	32,6	30	6,9	436	100
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,000								

Tablo 18'de görüleceği üzere, katılımcıların STK üyelikleri ile kent konseylerinin bilinirliği arasında anlamlı bir fark olduğu Ki-kare testi ile

ortaya konulmuştur. Herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olanların % 21,1'i "kent konseyleri ile işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olduğunu" beyan ederken; herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olmayanlarda bu oran % 6,9'a düşmektedir. Kent konseylerine ilgi düzeyi ile STK üyeliği arasında doğrusal bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 19: Katılımcıların Karaman Kent Konseyi Hakkında Bilgi Düzeyleri

Kent Konseyi	Sayı	Yüzde (%)
Hayır hiç bir bilgim yok	276	50,2
Karaman Kent Konseyinin varlığından haberdarım.	208	37,8
Karaman Kent Konseyinden haberdarım ve Konseyin görev, işlev ve faaliyetleri hakkında da bilgi sahibiyim.	66	12,0
Toplam	550	100,0

Araştırmaya katılanların 2009 yılında kurulan Karaman Kent Konseyi'nin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarını belirlemek amacıyla bir soru sorulmuştur. Tablo 19'a göre, katılımcıların, % 50,2'si Karaman kent konseyi hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığını; % 37,8'i ise kent konseylerinin varlığından haberdar olduğunu fakat Karaman kent konseyinin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgisi olmadığını belirtmiştir. Katılanların, sadece % 12'si konseyin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir. Anketin yapıldığı tarih itibarıyla, Karaman kent konseyinin kuruluşundan bu yana yaklaşık 7 yıl geçmesine rağmen Karaman kent konseyinin ve işlev ve faaliyetlerinin yeterince bilinmemesi bir eksiklik olarak görülebilir. Bununla birlikte, 2009 yılında kurulan konsey aktif olarak faaliyetlerine 2014 yerel seçimleri sonrasında başlayabilmiştir. Bu yönüyle düşünüldüğünde, bilinirlik düzeyinin düşük olması bu hususla ilişkilendirilebilir. Oldukça kısa bir zaman olarak değerlendirilebilecek iki yıl içerisinde bilinirlik düzeyinin artırılmasına yönelik çabalar dikkate değer niteliktedir.

Tablo 20: Katılımcıların Cinsiyetleri ile "Karaman Kent Konseyine" Yönelik Algılarının Karşılaştırılması

Cinsiyet	Karaman Kent Konseyi ve Konseyin İşlev ve Faaliyetleri							
	Hayır hiç bir bilgim yok		Karaman Kent Konseyinin varlığından haberdarım.		Kent Konseylerinden haberdarım ve onların görev, işlev ve faaliyetleri hakkında da bilgi sahibiyim.		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Erkek	191	57,2	108	32,3	35	10,5	334	100
Kadın	85	39,4	100	46,3	31	14,4	216	100
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,000								

Tablo 20'de görüleceği üzere, Karaman Kent Konseyinin bilinirliği ile

katılımcıların cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olduğu yapılan, Ki-Kare Testi ile ortaya konulmuştur. Karaman Kent Konseyinin varlığından haberdarlık düzeyi kadınlarda % 46,3 erkeklerde ise % 32,3; konseyin işlev ve faaliyetleri konusunda bilgi düzeyi kadınlarda % 14,4 erkeklerde ise % 10,5'dir. Bu husus, Karaman Kent Konseyinin Kadın Meclisinin aktif çalışmasıyla ilişkilendirilebilir. Kadınların ilgi düzeylerinin erkeklere göre daha fazla olduğu buradaki sonuçlardan da çıkarılabilir.

Tablo 21: Katılımcıların Eğitim Durumları ile "Karaman Kent Konseyine" Yönelik Algılarının Karşılaştırılması

Eğitim Durumu	Karaman Kent Konseyi ve Konseyin İşlev ve Faaliyetleri							
	Hayır hiç bir bilgin yok		Karaman Kent Konseyinin varlığından haberdarım.		Kent Konseylerinden haberdarım ve onların görev, işlev ve faaliyetleri hakkında da bilgi sahibiyim.		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
İlköğretim	21	70,0	8	26,7	1	3,3	30	100
Lise	48	61,5	25	32,1	5	6,4	78	100
Önlisans	61	66,3	26	28,3	5	5,4	92	100
Lisans	112	42,1	113	42,5	41	15,4	266	100
Y. Lisans	28	43,8	27	42,2	9	14,1	64	100
Doktora	6	30,0	9	45,0	5	25,0	20	100
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,000								

Tablo 21'e göre, Karaman Kent Konseyinin bilinirliği ile katılımcıların eğitim durumları arasında anlamlı bir fark olduğu yapılan, Ki-Kare Testi ile ortaya konulmuştur. Eğitim seviyesi arttıkça bilinirlik/farkındalık düzeyi de artmaktadır. Ankete katılan vatandaşlar içerisinde, Karaman kent konseyinin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtenlerden ilköğretim mezunlarının oranı % 3,3; lise mezunlarının oranı % 6,4; lisans mezunlarının oranı % 15,4 ve doktora mezunlarının oranı ise % 25'dir.

Tablo 22: Katılımcıların STK Üyelikleri ile "Karaman Kent Konseyine" Yönelik Algılarının Karşılaştırılması

STK Üyeliği	Karaman Kent Konseyi ve Konseyin İşlev ve Faaliyetleri							
	Hayır hiç bir bilgin yok		Hemşehri Hukuku Konusunda Bilgi Sahibi Değilim		Kent Konseylerinden haberdarım ve onların görev, işlev ve faaliyetleri hakkında da bilgi sahibiyim.		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Evet	35	30,7	51	44,7	28	24,6	114	100
Hayır	241	55,3	157	36,0	38	8,7	436	100
Pearson Ki-Kare Değeri: 0,000								

Tablo 22'de görüleceği üzere, Karaman Kent Konseyinin bilinirliği ile katılımcıların STK üyelikleri arasında anlamlı bir fark olduğu yapılan, Ki-Kare Testi ile ortaya konulmuştur. Ankete katılanlardan, herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olmayanların % 55,3'ü Karaman Kent Konseyinin varlığından haberdar olmadığını; % 36'sı Karaman Kent Konseyinin sadece varlığından haberdar olduğunu; sadece % 8,7'si ise Karaman Kent konseyinin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir. Herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olanlarda bu oran değişmektedir. STK üyesi olanların % 30,7'si Karaman Kent Konseyinin varlığından haberdar olmadığını; % 44,7'si kent konseyinin sadece varlığından haberdar olduğunu; % 24,6'sı ise Karaman Kent konseyinin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olduğunu beyan etmiştir. Daha önce de söylenildiği gibi sivil toplum kuruluşuna üye olan vatandaşların Karaman Kent Konseyine yönelik ilgi ve farkındalık düzeyleri, üye olmayanlara göre nispeten daha yüksektir.

3.3. Yerel Katılım Kültürü ve Hemşehrilik Bilinci ile Kent Konseylerine Yönelik Algılar

Çalışmanın bu kısmında ankete katılanların hemşehrilik bilinci, yerel katılım kültürü konusu ile Karaman Kent Konseyine yönelik algılarını tespit edebilmek adına bazı önermeler verilmiş, katılımcılardan bu önermelere katılma düzeylerini (*1 kesinlikle katılmıyorum'dan-5 kesinlikle katılıyorum'a* kadar) belirtmeleri istenmiştir. Tablo 24 ve Tablo 25 analiz edilirken kullanılmak amacıyla, 5'li likert dereceleme ölçeğine uygun olarak puan aralığı hesaplanmış ve puan aralığı "0,80" olarak bulunmuştur⁴. Bu hesaplama göre değerlendirme aralıkları Tablo 23'de gösterilmiştir.

Tablo 23: 5'li Likert Ölçeğine Göre Puan Aralıkları

	Puan Aralıkları	Seçenekler
1	1,00-1,80	Kesinlikle Katılmıyorum
2	1,81-2,60	Katılmıyorum
3	2,61-3,40	Kararsızım
4	3,41-4,20	Katılıyorum
5	4,21-5,00	Kesinlikle Katılıyorum

Betimleyici/tanımlayıcı (descriptive) analiz tekniğiyle değerlendirmeye tabi tutulan önermeler ve elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Yerel yönetimlerde katılıma yönelik yasal düzenlemeler ve kent konseyleri ile ilgili yasal çerçeve dikkate alınarak ankete katılanların hemşehrilik bilinci ve yerel katılım kültürüne yönelik algıları aşağıdaki

⁴ (En yüksek değer - en düşük değer)/Seçenek sayısı
(5-1)/5= 0,80

tabloda gösterilmiştir.

Tablo 24: Katılımcıların Hemşehrilik Bilinci/Yerel Katılım Kültürü ve Kent Konseylerine Yönelik Algıları

Önermeler	Sayı	Ort.	Std.Sapma	Katılım Düzeyi
Ö1.Belediye Meclis toplantılarının halka açık olması ve alınan kararların kamuoyuna duyurulması yerel katılım kültürünü artırır.	550	3,9800	1,11029	Katılıyorum
Ö2.Mahalle halkı ile belediye arasında ilişkilerin geliştirilmesinde ve sorunların belediyeye aktarılmasında mahalle yönetimi köprü rolü üstlenir.	550	3,9382	1,00264	Katılıyorum
Ö3.Belediyelerin, kentte dayanışma ve katılımı sağlamak ve gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygulaması, yerel katılım kültürünü geliştirir.	550	3,8836	0,91988	Katılıyorum
Ö4.Kent konseyi, yerellik ilkesi çerçevesinde katılımçılığı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirir.	550	3,7164	0,92107	Katılıyorum
Ö5.Kent Konseyi'nin ihtiyaçlarını giderebilmek için belediyelerin bütçelerinde pay ayırması olumlu bir husustur.	550	3,6800	1,02223	Katılıyorum
Ö6.Kent Konseyi'nin faaliyetleri için, belediyelerin bütçelerinde pay ayırması özerk/bağımsız karar almasını olumsuz yönde etkilemektedir.	550	3,6800	1,06687	Katılıyorum
Ö7.Kent konseyi sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunur.	550	3,6473	0,99687	Katılıyorum
Ö8.Kent Konseylerinde alınan kararların Belediye Meclisi'ne yönelik bağlayıcılığı olmalıdır.	550	3,5909	1,00360	Katılıyorum
Ö9.Kent konseyi, hemşehrilik bilincini geliştirir.	550	3,5200	1,02223	Katılıyorum
Ö10.Kent Konseyleri'nde alınan kararların tavsiye niteliğinde olması bir eksikliklidir.	550	3,5055	1,05018	Katılıyorum
Ö11.Kent konseyi, hemşehrilik hukuku çerçevesinde sorunların tartışılıp çözüm geliştirildiği bir yönetim mekanizmasıdır.	550	3,4909	1,01667	Katılıyorum
Ö12.Kent konseyi yerel katılım kültürünü geliştirir.	550	3,4327	0,96667	Katılıyorum

Derece: 1= Hiç Katılmıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum

Tablo 24'de görüleceği üzere, Kent Konseyleri Yönetmeliği'nde de vurgulanan; "kent konseylerinin, yerellik ilkesi çerçevesinde katılımcılığı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirir"; "sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunur"; "yerel katılım kültürünü geliştirir"; "hemşehrlik bilincini geliştirir"; kent konseyi, hemşehrlik hukuku çerçevesinde sorunların tartışılıp çözüm geliştirildiği bir yönetim mekanizmasıdır şeklinde verilen önermelere vatandaşlar katıldıklarını beyan etmişlerdir.

Bununla birlikte; tablo incelendiğinde, Önerme-5'de görüleceği üzere ankete katılanlar "kent konseyinin ihtiyaçlarını giderebilmek için belediyelerin bütçelerinde pay ayırmasını" olumlu bir husus olarak görürken; Önerme-6'da görüleceği üzere katılımcılar "belediyelerin bütçelerinde kent konseylerine yönelik pay ayırmasının kent konseyinin özerk/bağımsız karar almasını etkileme" potansiyelinin de olduğu belirtmişlerdir. Diğer taraftan, katılımcılar tarafından "kent konseylerinde alınan kararların tavsiye niteliğinde olması bir eksiklik" olarak değerlendirilmiş; "kent konseyinde alınan kararların belediye meclisi'ne yönelik bağlayıcılığı olması gerektiği" yönünde verilen önermeye katıldıklarını dair görüş beyan edilmiştir.

Tablo 24 dikkate alındığında, ankete katılanlar, yerel katılım kültürünün gelişiminde ve hemşehrlik bilincinin sağlanmasında sadece kent konseyinin değil aynı zamanda belediyelerin aktif rol almasını beklemektedir. Bu bağlamda, "belediye meclis toplantılarının halka açık olması ve alınan kararların kamuoyuna duyurulması yerel katılım kültürünü artırır" ve "belediyelerin, kentte dayanışma ve katılımı sağlamak ve gönüllü kişilerin katılımına yönelik programlar uygulaması, yerel katılım kültürünü geliştirir" önermelerine vatandaşlar katıldıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca, ankete katılan vatandaşlar "mahalle halkı ile belediye arasında ilişkilerin geliştirilmesinde ve sorunların belediyeye aktarılmasında mahalle yönetimi köprü rolü üstlenir" önermesine katıldıklarını beyan etmişlerdir. Buradan hareketle, mahalle yönetiminin de katılım kültürünün gelişiminde önemli rol oynayacağı sonucu ortaya konulabilir.

Tablo 25: Katılımcıların Karaman Kent Konseyine ve İşlevlerine İlişkin Algıları

Önermeler	Sayı	Ort.	Std.Sap	Katılım Düzeyi
Ö1.Karaman Belediyesinin sunmuş olduğu hizmetler ile ilgili görüş ve düşüncelerinizi tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapması yerel katılım kültürünü geliştirir.	550	3,7364	0,99979	Katılıyorum
Ö2.Karaman Kent Konseyi'nin internet (web) sayfasının olması, yerel katılım artırır.	550	3,7145	0,94876	Katılıyorum
Ö3.Hemşehrilik hukukunun gereği olarak Karaman ilinin hemşehrisiyim.	550	3,6800	1,18865	Katılıyorum
Ö4.Karaman Kent Konseyi'nin kendisine ait bir binada faaliyet yürütmesi etkinliğini ve işlevselliğini artırır.	550	3,6782	1,02965	Katılıyorum
Ö5.Karaman kent konseyi, yerel katılım kültürünü geliştiren faaliyetler düzenler.	550	3,6636	0,96667	Katılıyorum
Ö6.Karaman Kent Konseyi'nin kendisine ait ayrı bir bütçesi olmalıdır.	550	3,5236	1,17285	Katılıyorum
Ö7.Karaman kent konseyi, hemşehrilik bilincinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirir.	550	3,3473	0,98871	Kararsızım
Ö8.Karaman kent konseyi tarafından alınan kararlar, Karaman Belediyesi tarafından bir yerel politikaya dönüştürülür.	550	3,3364	0,93580	Kararsızım
Ö9.Karaman ilinde, sivil toplum kuruluşları hemşehrilik bilincinin geliştirilmesinde ve yerel katılımın artırılmasında etkili olmaktadır.	550	3,2691	1,07985	Kararsızım
Ö10.Karaman kent konseyinin toplantıları, sadece yasal zorunluluğu yerine getirmek için yapılmaktadır.	550	3,2564	1,06855	Kararsızım
Ö11.Karaman kent konseyi, aldığı kararlardan hemşehrileri haberdar eder.	550	2,8982	1,17836	Kararsızım
Ö12.Karaman kent konseyinin aldığı kararlardan ve yaptığı faaliyetlerden haberdarım fakat alınan kararlar ilgi alanıma girmiyor.	550	2,7555	1,14574	Kararsızım
Ö13.Bir hemşehri olarak Karaman kent konseyinin aldığı kararlardan haberdarım ve kararlara ilgim yüksek düzeydedir.	550	2,5945	1,22257	Katılmıyorum

Derece: 1= Hiç Katılmıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum

Tablo 25'te görüleceği üzere, "Karaman Belediyesinin sunmuş olduğu hizmetler ile ilgili görüş ve düşünceleri tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapmasının"; "Kurumsallaşmanın bir gereği olarak, Karaman Kent Konseyi'nin internet (web) sayfasının olmasının" yerel katılım kültürünü geliştireceği konusunda katılımcılarda büyük oranda görüş birliği hâkimdir. Bu önermelere vatandaşlar katıldıklarını belirtmişlerdir. Karaman ilinde, "sivil toplum kuruluşlarının hemşehrilik bilincinin geliştirilmesinde ve yerel katılımın artırılmasında etkili olduğu" hususunda, ankete katılan vatandaşlar net bir tavır ortaya koyamayarak kararsız olduklarını beyan etmişlerdir.

Tabloya göre katılımcılar, "Karaman Kent Konseyi'nin kendisine ait bir bütçesinin olması gerektiği" önermesine katıldıklarını ifade etmişlerdir. Buradan hareketle, konseyin kendisine ait bir bütçesinin olmamasının bir eksiklik olduğu ve bağımsız özerk karar alabilmesi ve etkin/işlevsel faaliyet yürütebilmesi için kendi bütçesinin olmasının önemi vurgulanabilir. Diğer yandan, katılımcılar, "Karaman Kent Konseyi'nin yerel katılım kültürünün geliştirici faaliyetler yürüttüğü" önermesine katıldıklarını belirtirken; "Karaman Kent Konseyi hemşehrilik bilincinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürütür" önermesi konusunda kararsız kalmışlardır.

Tablo'da görüleceği üzere, "Karaman Kent Konseyi'nin kendisine ait bir binada faaliyet yürütmesi etkinliğini ve işlevselliğini artırır" önermesine vatandaşlar katılmaktadırlar. Diğer taraftan, "Karaman Kent Konseyi'nin toplantıları, sadece yasal zorunluluğu yerine getirmek için yapılmaktadır"; "Karaman Kent Konseyi tarafından alınan kararlar, Karaman Belediyesi tarafından bir yerel politikaya dönüştürülür" önermelerinde ise vatandaşlar kararsız kaldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo incelendiğinde, "Karaman kent konseyinin aldığı kararlardan ve yaptığı faaliyetlerden haberdarım fakat alınan kararlar ilgi alanıma girmiyor" ve "Karaman Kent Konseyi, aldığı kararlardan hemşehrileri haberdar eder" şeklinde verilen önermeler konusundaki katılımcıların kararsız olması dikkati çekmektedir. Son olarak, "Bir hemşehri olarak Karaman Kent Konseyi'nin aldığı kararlardan haberdarım ve kararlara ilgilim yüksek düzeydedir" şeklinde verilen ifadeye/önermeye vatandaşlar katılmadıkları yönünde olumsuz görüş beyan etmişlerdir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME: TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Kent konseyi, bir yönetim mekanizması olarak vatandaşları kent konseyine davet etmekte ve vatandaşların karar verme mekanizmalarına dâhil olmalarında aracı olmaktadır. Bu doğrultuda, kent konseylerinin katılımcılığın ve katılım kültürünün gelişmesinde önemli işlevler gördükleri söylenilebilir.

Kent konseylerine, konsey bünyesinde oluşturulan meclis ve çalışma gruplarına üyelik yoluyla katılım ve bu oluşumlar aracılığıyla faaliyet göstermesi katılım kültürünün artırılmasına yönelik önemli bir çabadır (Usta ve Bilgiç, 2015: 272).

Kentte tüm aktörlerin katılımının sağlandığı bir platform işlevi gören kent konseylerinin, toplumun farklı kesimlerinin görüşlerini dile getirebildiği ortak bir çatı işlevi gördüğü söylenebilir. Kent konseyleri aracılığıyla, katılımcı ve şeffaf yönetim anlayışının yerleşmesinin ve uygulamaya yansımalarının ve yerel katılım kültürünün artırılmasının amaçlandığı söylenilebilir (Usta ve Bilgiç, 2015: 272).

Yerel karar alma sürecine katılımın sağlanmasında, katılımcı demokrasinin tabana yayılmasında ve katılım kültürünün yerel olarak yaygınlaştırılmasında kent konseyleri önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bununla birlikte, kentte yaşayan vatandaşlar hemşehri olmanın gereğini yerine getirebilmek adına yerel sorunların tespiti ve çözümünde kent konseyleri aracılığıyla yürütülen etkinlik ve faaliyetlere dahil olabilirler. Bu yönüyle değerlendirildiğinde hemşehrilik bilincinin sağlanmasında da kent konseylerine önemli görevler düştüğü söylenilebilir.

Gerçekleştirilen bu çalışmayla, Karaman ilinde yaşayan vatandaşların, hemşehri hukuku çerçevesinde hak ve yükümlülüklerine ve şehrin sorunlarına yönelik ilgi ve farkındalık düzeylerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Karaman il merkezinde yaşayan vatandaşların Karaman Kent Konseyi'nin işlev ve faaliyetleri hakkında bilgi düzeylerinin belirlenmeye çalışıldığı çalışma ile diğer çalışmalara Türkiye genelinde yapılacak diğer alan araştırmalarına yol gösterebilmesi beklenmektedir.

Yerel katılım kültürünün ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesinde kent konseylerinin rolünü belirlemeye yönelik Karaman il merkezinde yaşayan vatandaşlar üzerinde gerçekleştirilen alan araştırmasında elde edilen sonuçlar, araştırmanın varsayımlarını doğrulamıştır.

Buna göre, çalışmanın ilk varsayımı "vatandaşların hemşehri hukukunun gereği olan hak ve yükümlülükler konusunda, bilgi/farkındalık düzeylerinin düşük olmasıdır". Ankete katılanların büyük bir çoğunluğunun (% 73,8) hemşehri hukuku konusunda bilgi düzeylerinin düşük olduğu görülmüştür.

"Vatandaşların, kent konseyleri ve işlevselliği konusunda bilgi/farkındalık düzeyleri düşüktür" ifadesi çalışmanın ikinci varsayımdır. Ankete katılanların yaklaşık yarısı Kent Konseyleri ve Karaman Kent Konseyi hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir. Karaman özelinden hareketle, kent konseylerinin işlevselliği hakkında vatandaşların bilgi düzeylerinin düşük olduğu görülmüştür.

"Vatandaşların öğrenim düzeyi yükseldikçe hemşehrlik bilinci artmaktadır" ifadesi çalışmanın üçüncü varsayımını oluşturmaktadır. Ankette elde edilen veriler dikkate alındığında lisansüstü mezunların lisans öğrencilerinden; lisans mezunlarının lise öğrencilerinden, lise öğrencilerinin ise ilköğretim mezunlarından hemşehrlik bilinci konusunda bilgi/farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu dikkati çekmektedir.

"Vatandaşların öğrenim düzeyi yükseldikçe Karaman Kent Konseyi'ne yönelik farkındalık düzeyleri artmaktadır" ifadesi çalışmanın dördüncü varsayımıdır. Karaman Kent Konseyi'nin bilinirliği ile ankete katılanların eğitim seviyesi arasında doğrusal bir ilişki bulunmaktadır. İlköğretim mezunlarının ilgi düzeyi lise mezunlarına; lise mezunlarının farkındalık düzeyi lisans mezunlarına; lisans mezunlarının ilgi düzeyi doktora mezunlarına göre düşük gerçekleşmiştir. Buradan hareketle, eğitim seviyesi arttıkça bilinirlik/farkındalık düzeyinin de arttığı söylenilebilir.

Çalışmanın bir diğer varsayımı, sivil toplum kuruluşlarına üyelik ile Karaman Kent Konseyi'ne yönelik ilgi/farkındalık düzeyi arasında doğrusal bir ilişki bulunduğuudur. Sivil toplum kuruluşuna üye olanların, herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olmayanlara nazaran, Karaman Kent Konseyinin işlev ve faaliyetleri hakkında farkındalık düzeyleri daha yüksektir. Bu cümleden hareketle, sivil toplum kuruluşlarına katılım, yerel katılım kültürünün gelişmesine ve hemşehrlik bilincinin artmasına zemin hazırlamaktadır.

Karaman Kent Konseyi'nin etkinlik ve faaliyetlerinin, vatandaşların hemşehrlik bilincinin ve yerel katılım kültürünün geliştirilmesinde etkisi olduğu çalışmanın son iddiasıdır. Hemşehrlik bilincinin sağlanmasında ve yerel katılımın geliştirilmesinde kent konseylerine önemli görevler düşmektedir. Karaman Kent Konseyi özelinden hareketle, kent konseylerinin şehrin sorunlarının tespitinde ve sorunlara yönelik çözüm üretilmesi noktasında önemli bir işlev göreceği yönünde bir düşüncenin hakim olduğu değerlendirilmesinde bulunulabilir.

Karaman Kent Konseyi 2009 yılında hayata geçirilmiştir. 2009-2014 arası dönemde yeni oluşum dönemi olması sebebiyle Kent Konseyleri istenilen ölçüde işlevsel olamamıştır. 2014 Haziran sonrası dönemde, aktif faaliyetler yürütülerek önemli çabalar ortaya konulmuştur. 2015 ve 2016 yıllarında, yeni meclis ve çalışma grupları hayata geçirilmiş; kurumun web sayfası aktif hale getirilmiş; kent konseyi ve meclislere logo tasarlanarak kurumsallaşmaya yönelik olarak önemli adımlar atılmıştır. Karaman Kent Konseyi'nin şehrin sorunlarının çözümüne ve ortak aklın oluşmasına yönelik çabaları, şehirde yaşayanları bilinçlendirmeye yönelik faaliyetler gerçekleştirmesi dikkate değerdir (Usta ve Bilgiç, 2016a: 44).

Tüm bu hususlar, Karaman Kent Konseyi'nin hemşehrlik bilincini

geliştirmede önemli adımlar attığının birer göstergesidir. Her ne kadar, bu oluşumlara katılım istenilen düzeyde olmasa da, toplumun farklı kesimlerini bir araya getiren bu kurumların hemşehrlik bilincinin hayata geçirilmesinde önemli bir yapı olduklarının altı çizilmesi gerekmektedir.

Çalışmanın yazarları tarafından, kent konseyleri ve Karaman Kent Konseyi ile ilgili yapılan çalışmalar göz önünde tutularak kent konseyleri ile ilgili öneriler şu şekilde sıralanabilir (Usta, 2011; Usta ve Bilgiç, 2015; Usta ve Bilgiç, 2016a, Usta ve Bilgiç, 2016b):

- Belediye, üniversite ve il özel idaresinin stratejik planlama sürecinde, Kent Konseyi'nin görüş ve önerilerinden yararlanılmalıdır.
- Kent konseyi yönetmeliğinde belediyelerin kent konseylerine, bütçelerinde ödenek ayırmak suretiyle ayni ve nakdi yardım yapar ve destek sağlar hükmü bulunmaktadır (Yönetmelik, md. 16). Belediye'nin desteği, Karaman Kent Konseyinin başarısı ve etkinliği açısından önemli bir durumdur.
- Dünyada kent konseyi benzeri yapılanmalarla karşılıklı işbirliği yapılarak, benzeri oluşumlardaki iyi uygulama örneklerinden yararlanılması önemli bir husustur.
- Türkiye'de bazı kent konseyleri AB destekli projeler karşılığında destek almaktadır. Karaman Kent Konseyi'nin ileriki dönemlerde gerçekleştireceği ya da paydaş olacağı projelerle birlikte AB hibe programlarından da yararlanabilmesi mümkün olacaktır.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör kuruluşları birlikteliğiyle gerçekleştirilecek olan projeler ile Avrupa Birliği hibe programlarından yararlanılmasının hem kent konseylerinin mali yapısını güçlendireceği hem de etkinliğini ve işlevselliğini artıracığı söylenilebilir.
- Karaman Kent Konseyinin kurumsallaşmasının sağlanması, web sayfasını, yazılı ve görsel basını etkin kullanması, diğer kurum ve kuruluşlarla sürekli etkileşim halinde olması, Karaman Kent Konseyi de dahil olmak üzere bu tür oluşumlara katılımı artıracak ve kent konseyleri katılım kültürünün gelişimine yönelik önemli katkılar sağlayacaktır.
- Kent konseylerinin hem yerel, hem bölgesel hem de ulusal konularda toplumun çeşitli kesimleriyle doğrudan bağlantı kurarak, yönetsel ve siyasal karar alma sürecinde daha etkin rol oynamaları gerekmektedir.

- Ortak bir platform işlevi gören kent konseylerinin bölgesel ve ulusal düzeyde diğer kent konseyleri ile birlikte hareket ederek ortak projeler üretmeleri önemli bir gerekliliktir.
- Yerel Gündem 21 anlayışının geliştiği kentlerde, yerel hizmetlere gönüllü katılım diğer kentlere göre daha fazladır. Yerel Gündem 21 tecrübesinden yararlanılmalıdır. Yerel Gündem 21 arka planına sahip kent konseyleri ile işbirliği yapılarak tecrübe aktarımı sağlanmalıdır.
- Kent konseyi belediyeyi dışlayan bir platform ve kendi başına sivil bir girişim değildir. Bu bağlamda belediye ile işbirliği içinde hareket edilmelidir. Kent konseylerinin temel işlevi, belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, kendi görev alanlarıyla ilgili danışmanlık ve tamamlayıcı hizmet sunmaktır.

Çalışmada elde edilen sonuçlar dikkate alındığında, vatandaşların hemşehrlik bilincininin veyerel katılım kültürünün geliştirilmesinde; Karaman özelinden hareketle kent konseylerinin bilinirliği ve işlevselliğinin artırılmasında getirilebilecek öneriler şu şekilde sıralanabilir:

- Yerel katılım kültürünün ve hemşehrlik bilincinin sağlanmasında belediyelere, üniversitelere ve sivil toplum kuruluşlarına önemli görevler düşmektedir. Kent konseyleri işbirliği ile gerçekleştirilecek faaliyetlerle kentte yaşayan vatandaşların ve toplumun bilinç düzeyi artırılabilir.
- Gençlerin karar alma süreçlerine katılımını sağlayabilmek adına Kent Konseyi Gençlik Meclisi daha aktif rol oynamalı ve özellikle lise ve üniversite öğrencilerini de sürece dahil ederek faal etkinlikler gerçekleştirmelidir.
- Kadınların, siyasal ve yönetsel sürece dahil olmalarında, Kent Konseyi Kadın Meclisi daha aktif rol almalı ve etkinliklerini artırmalıdır.
- Engellilerin sorunlarının çözümünde, engelli vatandaşların yönetim sürecinde söz sahibi olabilmeleri adına Kent Konseyi Engelli Meclisi faaliyetlerini sıklaştırmalıdır.
- Vatandaşların, yerel ve toplumsal sorunlara karşı farkındalık sağlayabilmek ve duyarlılıklarını artırabilmek adına Kent Konseyi faaliyet alanını genişleterek işlevselliğini artırmalıdır.
- Kent Konseyi, diğer kurumlarla işbirliği içinde hareket ederek, üniversite öğrencilerine yönelik projeler gerçekleştirerek, öğrencilerin yönetim sürecine katılımları sağlanmalıdır.

- Kent Konseyi tarafından, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde okuyan uluslararası öğrencilerle etkileşim içinde hareket ederek, sorunları tespit edilmeli ve çözüm üretilmelidir.
- Merkezi yönetim, yerel yönetim ve sivil toplum üçgeninde geniş temsil tabanı üzerine oluşturulan bir yapılanma olan kent konseyleri belediyelerin alternatifi konumunda birer icrai karar organı değildir. Kent Konseyi, belediyenin üreteceği politikalara katkı sağlama işlevi görmelidir.
- Türkiye Kent Konseyleri Birliği'ne Karaman Kent Konseyinin aktif olarak katılması ve temsilci göndermesi işlevselliği ve kurumsallaşmasına katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak, Kent konseyleri, vatandaşların kente yönelik aidiyet duymalarını sağlamada, kentlilik ve hemşehrilik bilincini artırmada önemli işlev görecektir. Karaman ili örneği dikkate alınarak, kent konseylerinin, yetki ve görev alanları genişletilirse, kullandıkları kaynaklar artırılırsa, aldığı kararların belediyelerden tarafından uygulamaya konulup konulmadığı hususu yakından takip edilirse, konsey bünyesinde toplumun farklı kesimlerinin geniş bir şekilde temsiliyetleri sağlanabilirse yerel demokrasi iyi işleyecek ve yerel karar alma sürecine vatandaşların katılımı artacaktır.

KAYNAKÇA

- ALTUNIŞIK Remzi, COŞKUN Recai, BAYRAKTAROĞLU Serkan, YILDIRIM Engin(2005), Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri:SPSS Uygulamalı, Sakarya Kitabevi, Geliştirilmiş 4.Baskı, Sakarya.
- BURSA KENT KONSEYİ (2011), "Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı", (Ed. Enes Battal Keskin), Bursa.
- BURSA KENT KONSEYİ (2015), "II. Ulusal Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı", (Ed. Enes Battal Keskin veElif Karakurt Tosun), Bursa.
- BURSA KENT KONSEYİ (2016), "Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu Bildiri Kitabı", (Ed. Gül ATANUR ve Mürvet YAMAN), Bursa.
- EMREALP, Sadun (2005), Türkiye'de Yerel Gündem 21 Programı-Yerel Gündem 21 Uygulamalarına Yönelik Kolaylaştırıcı Bilgiler El Kitabı, İstanbul: IULA-EMME Yayını.
- KOÇAOĞLU, Mustafa (2011), Yerel Yönetimlerde Katılım Kültürü: Konya Büyükşehir Belediyesi Örneği, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, YayınlanmamışDoktora Tezi.

- KOÇAOĞLU, Mustafa (2015), Yerel Yönetimlerde Katılım ve Kültür-Katılımcı Yerel Yönetim Anlayışının Kültürel Temelleri, Çizgi Kitabevi, Konya.
- KURT, Nihat (2002), Türkiye'de Yönetim Kültürü ve Mahalli İdarelerin Gelişimine Etkisi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- KURTOĞLU, Ayça (2005), "Mekansal Bir Olgu Olarak Hemşehrilik ve Bir Hemşehrilik Mekanı Olarak Dernekler", European Journal of Turkish Studies, Thematic Issue No:2 - Hometown Organisations in Turkey, <http://www.ejts.org/document375.html>, Erişim Tarihi: 01.04.2017.
- ÖZDAMAR, Kazım (1999), Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi, Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- ÖZMEN, Alper (2012), Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Türkiye'de Yönetim Kültürüne Etkisini Ölçmeye Yönelik Bir Alan Araştırması, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- ÖZMEN, Alper (2013), Kamuda Yönetim Kültürü, The Journal of Academic Social Science Studies Sayı:6 Cilt:3, ss.925-946.
- TERZİ Elvan, KOÇAK Yüksel (2014), Hemşehri Dernekleri, Hemşehrilik Bilinci ve Kentleşme İlişkisi Üzerine Bir Araştırma: İstanbul/Sultangazi'deki Karşlı Hemşehri Dernekleri Örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı: 32, 2014, ss. 137-150.
- TERZİ, Elvan (2012), "Türkiye'de Hemşehri Derneklerinin Kentleşme ve Hemşehrilik Bilinci Üzerindeki Etkisi: İstanbul/Sultangazi'deki Karşlı Hemşehri Dernekleri Örneği", Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- USTA Sefa, BİLGİÇ Erdal (2015), Katılım Kültürünün Gelişiminde Kent Konseylerinin Rolü: Karaman Kent Konseyi Örneği, (Ed.Enes Battal KESKİN, Elif KARAKURT TOSUN), II. Ulusal Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiri Kitabı, Bursa, ss.256-274.
- USTA Sefa, BİLGİÇ Erdal (2016a), "Katılım Kültürünün Gelişiminde Kent Konseylerinin Rolü: Karaman Kent Konseyi Örneği", Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, C:18, S:31, ss.36-45.
- USTA Sefa, BİLGİÇ Erdal (2016b), Hemşehrilik Bilincinin Geliştirilmesinde Kent Konseylerinin Rolü: Karaman İlinde Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, (Ed.Gül ATANUR, Mürvet YAMAN), Kent Kültürü ve Kentlilik Bilinci Sempozyumu Bildiri Kitabı, Bursa, ss.391-407.
- USTA, Sefa (2011), "Katılımcı Demokrasi Perspektifinden Kent Konseyleri

ve Sivil Toplum Kuruluşları İlişkisi: Sakarya Örneği”, (Ed. Enes Battal Keskin), I. Ulusal Kent Konseyleri Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Bursa, ss.200-217.